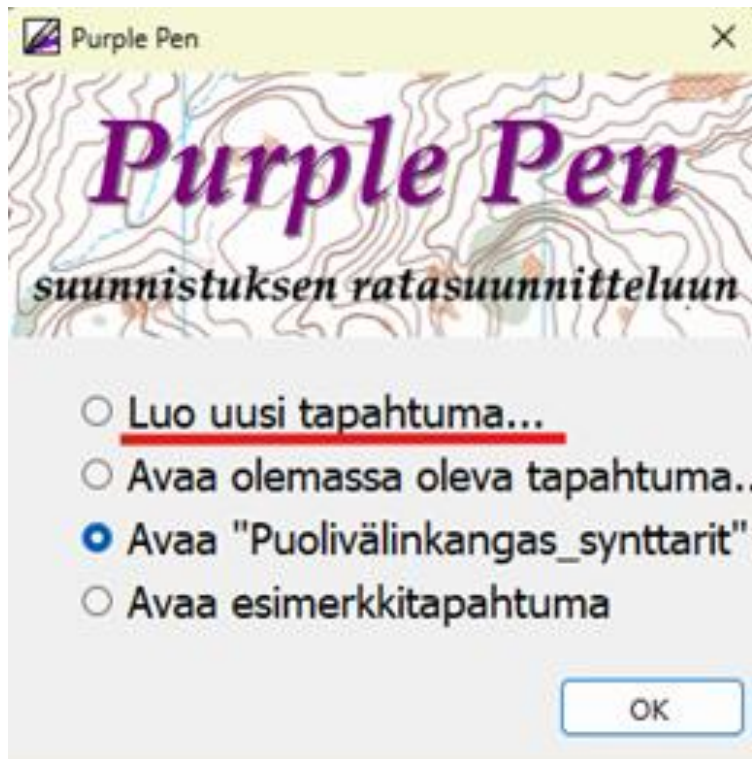

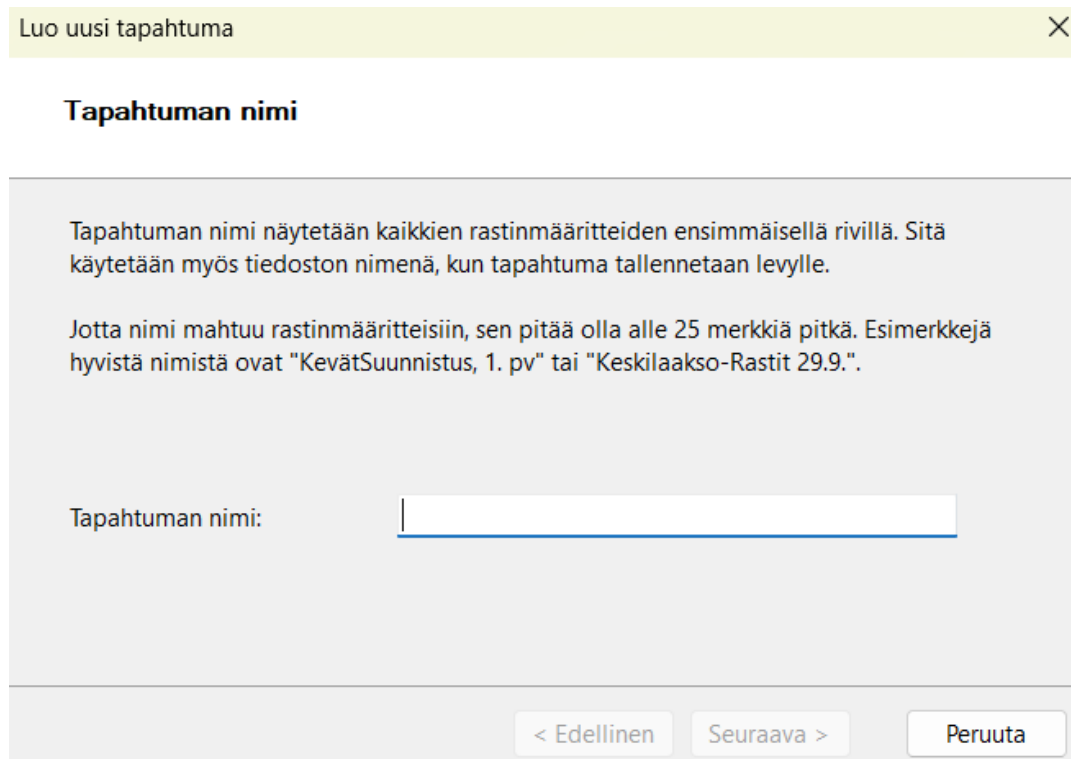
Purple Pen käyttöohje

Harrastesuunnistusvaliokunta 2025
Ilja Jormanainen
Kalevan Rasti ry.

Sovelluksen käynnistäminen

Valitse "Luo uusi tapahtuma", jonka jälkeen "OK".

Anna tapahtumalle nimi kirjoittamalla se nimikenttään, jonka jälkeen "Seuraava".

Kartan lisääminen

Luo uusi tapahtuma

Karttatiedosto

Jotta voit aloittaa ratasuunnittelun, sinun on valittava käytettävä karttatiedosto. Yleensä se on OCAD-tiedosto tai OpenOrienteering Mapper -tiedosto, mutta myös PDF- tai kuvatiedostoja, kuten JPEG-tiedostoja voidaan käyttää. Valitse karttatiedosto

Valitse karttatiedosto...

< Edellinen Seuraava > Peruuta

Paina "Valitse karttatiedosto". Seuraavaksi avautuu tietokoneen resurssienhallinta, josta karttatiedosto tulee etsiä ja avata.

Hyväksytyt tiedostomuodot:

- pdf-tiedostot
- kuvatiedostot
- OCAD-tiedostot
- OOM-tiedostot

Muista pyytää alueesi kartta Börjeltä hyvissä ajoin: borje.vartiainen@kaivospuu.fi

Luo uusi tapahtuma

Karttatiedosto

Jotta voit aloittaa ratasuunnittelun, sinun on valittava käytettävä karttatiedosto. Yleensä se on OCAD-tiedosto tai OpenOrienteering Mapper -tiedosto, mutta myös PDF- tai kuvatiedostoja, kuten JPEG-tiedostoja voidaan käyttää. Valitse karttatiedosto

Valitse karttatiedosto...

Valittu karttatiedosto
C:\Users\iijaj\OneDrive - EDU Joensuu\Tiedostot\Suunnistus\Karttatiedostot\2024-05

 Karttatiedosto ladattiin onnistuneesti. Jos lähetät Purple Pen -tiedostosi jollekin muulle, muista lähettää myös karttatiedosto, ellei sitä ole vastaanottajalla.

< Edellinen Seuraava > Peruuta

Seuraavaksi onnistuneesta karttatiedoston latauksesta näkyy huomio alareunassa. Valitse "Seuraava".

Luo uusi tapahtuma

Tulostusmittakaava

Mitä tulostusmittakaavaa haluat käyttää? Oletuksena on kartan mittakaava.

Kartan mittakaava: 1: 15000

Tulostusmittakaava (oletus): 1: 15000

(Voit myöhemmin muuttaa tulostusmittakaavaa valitsemalla Rata/Ominaisuudet)

< Edellinen Seuraava > Peruuta

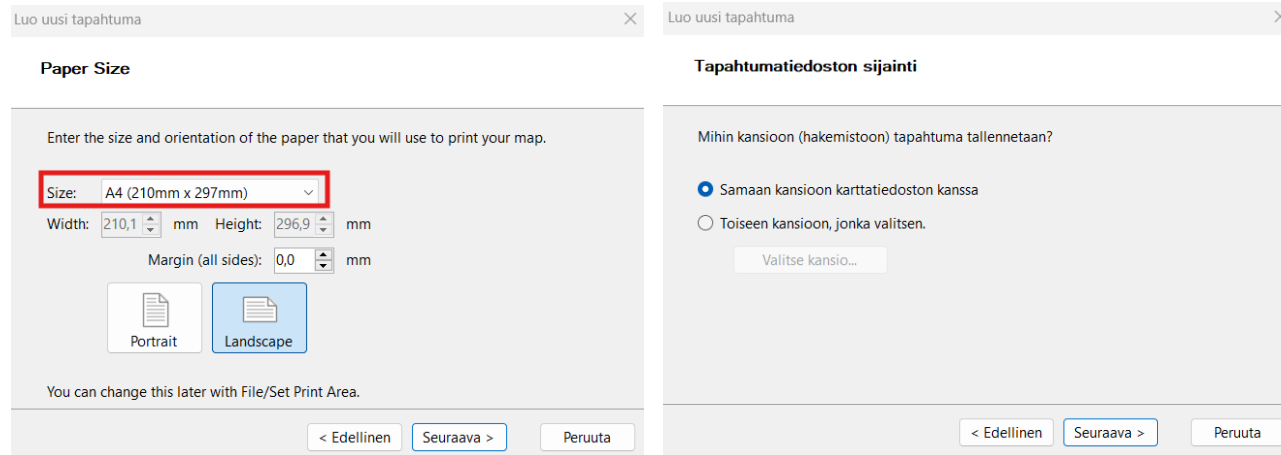
Asetetaan tulostusmittakaava, usein se on 1:10 000, joissain tilanteissa myös 1:7 500.

Mikäli käytit OCAD-tiedostoa karttapohjana, kartan mittakaava on valmiina, eikä sitä tarvitse muokata.

Jos tiedostona oli pdf- tai kuvatiedosto vaaditaan kartan mittakaava ja resoluutio erikseen.

Tiedoston lisäasetukset

Valitse tulostuspaperikoko. Automaattisesti valmiina on A4, jota yleensä käytetäänkin.

Tarpeen mukaan valitse vaaka tai pysty kartan suunnaksi.

Jatka painamalla "Seuraava".

Tässä vaiheessa sinun tulee valita tapahtumatiedoston tallennuskansio, automaattisesti se on sama kansio, jossa myös karttatiedosto on. Halutessasi voit vaihtaa kansiota valitsemalla alemman vaihtoehdon.

Jatka painamalla "Seuraava".

PYSTYYN VAI VAAKAAN?

Voit valita kartan suunnan tässä tilanteessa molemmiin päin, koska tulostusta tehdessä asetusta voidaan vielä säätää uudelleen.

Leimausjärjestelmä ja rastinmääritteet

Luo uusi tapahtuma

IOF:n standardit

Mitä IOF:n standardeja haluat Purple Penin noudattavan?

IOF:n rastinmääritestandardi

Rastinmääritteet 2004 Rastinmääritteet 2018/2024

IOF:n suunnistuskartan kuvausohje

ISOM 2000 / ISSOM 2007 ISOM 2017 ISSPrOM 2019

(Näitä asetuksia voit myöhemmin muuttaa valitsemalla Tapahtuma/IOF:n standardit)

< Edellinen Seuraava > Peruuta

IOF:n standardeja ei tarvitse muuttaa, jollei järjestä jotain seuraavista:

- sprinttisuunnistusta
- hiihtosuunnistusta
- pyöräsuunnistusta

Valitse "Seuraava".

Koulusuunnistuksessa näitä asetuksia ei tarvitse muuttaa.

Luo uusi tapahtuma

Rastien numerointi

Rastit numeroidaan automaattisesti. Valitse ensimmäinen käytössä oleva rastikoodi.

Aloituskoodi:

Älä salli koodeja, jotka voi lukea ylösalaisin eri tavalla (esim. "68"/"89")

(Tätä asetusta voit myöhemmin muuttaa valitsemalla Tapahtuma/Automaattinen numerointi)

< Edellinen Seuraava > Peruuta

Tässä vaiheessa sinun tulee valita, mistä rastikoodien numerointi aloitetaan.

Yleisesti Kalevan Rastin kuntosuunnistuksissa sekä koulusuunnistuksessa käytetään koodeja 31-55, suuremmasta tarpeesta viestiä.

Valitse "Seuraava".

Luo uusi tapahtuma

Luo tapahtuma

Olet jo loppusuoralla. Kun klikkaat "Maali"-painiketta, uusi tapahtuma tallennetaan hakemistoon:

\\Users\ilijaj\OneDrive - EDU Joensuu\Tiedostot\Suunnistus\Karttatiedostot\Testi.ppen

Kun tapahtuma on luotu, valitse Rata-valikosta "Lisää rata..." luodaksesi yhden tai useampia ratoja.

< Edellinen Maali Peruuta

Nyt sinun ei tarvitse välttämättä tehdä enää mitään.

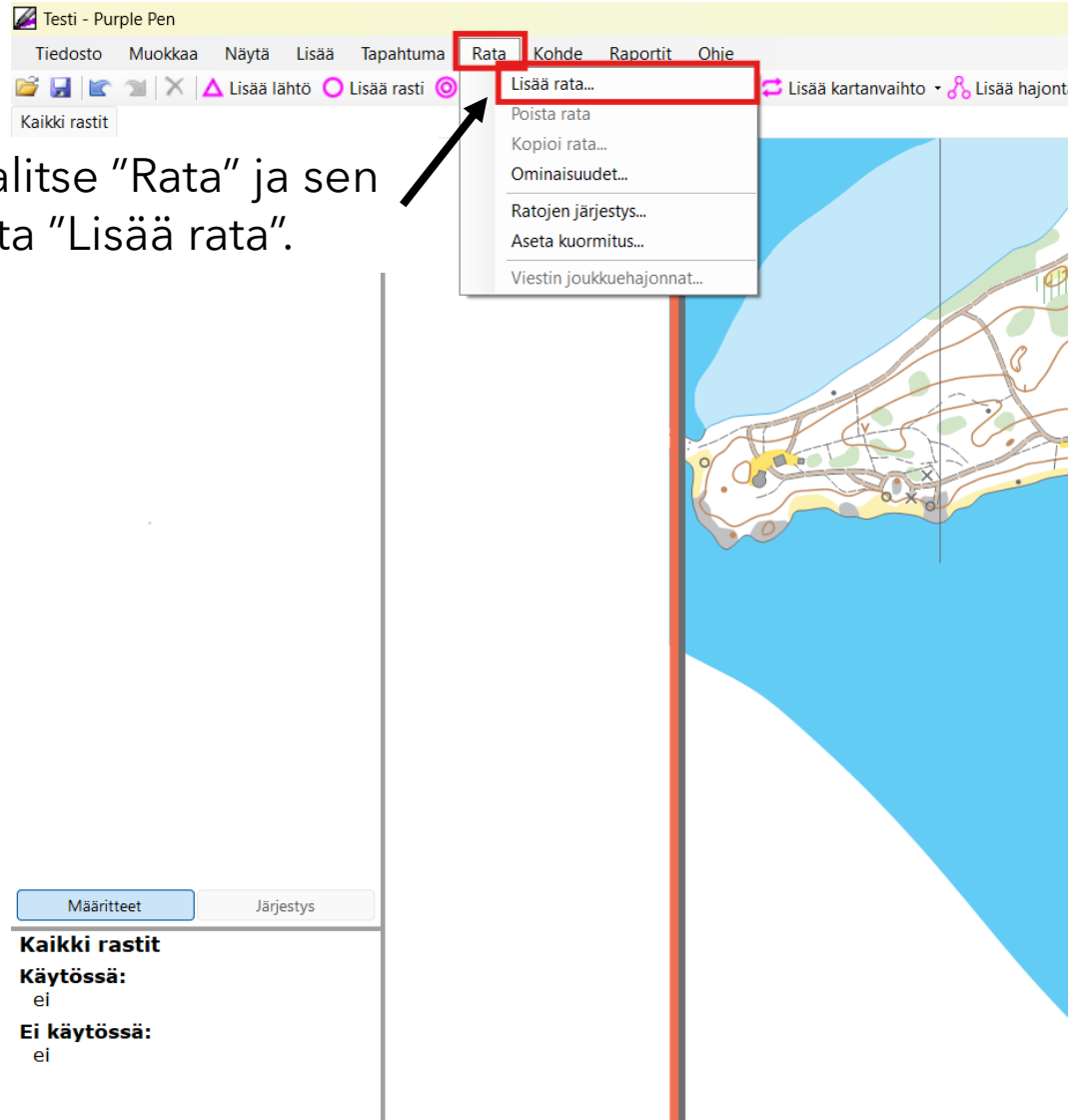
Valitse "Maali" jatkaaksesi suunnittelemaan ratoja.

Valitse "Edellinen", jos haluat vielä tarkastella jotain asetusta.

Radan lisääminen

Valitse "Rata" ja sen alta "Lisää rata".

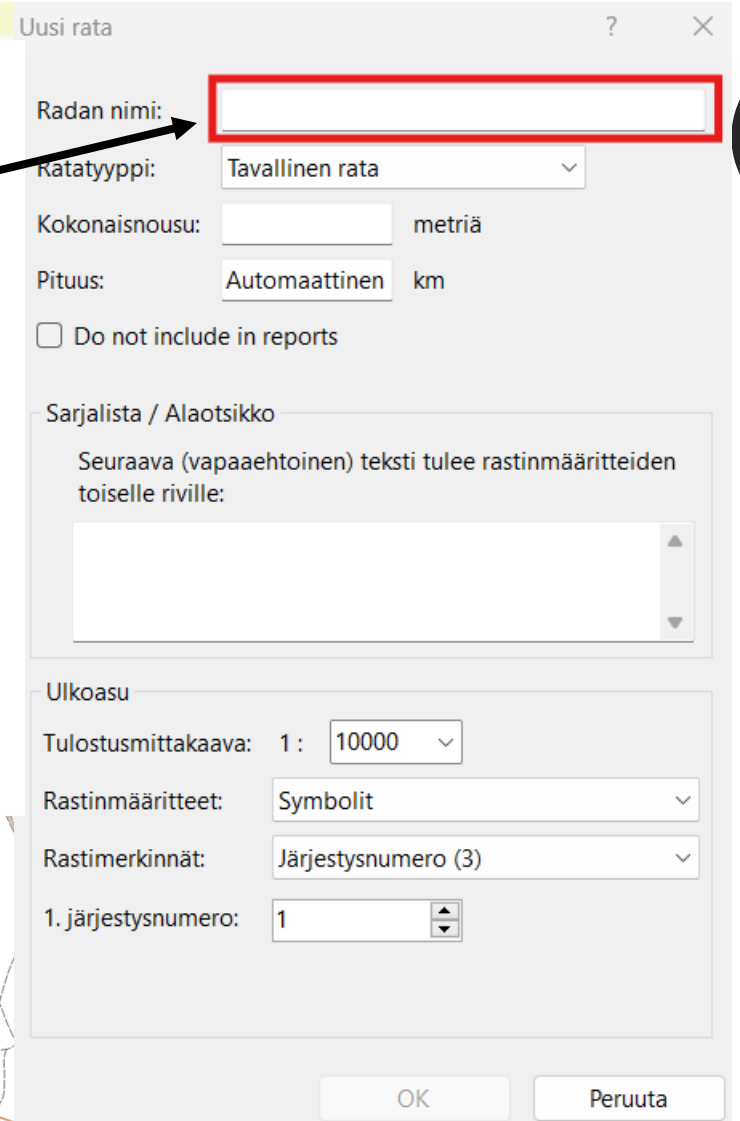

Seuraavaksi rata tulee nimetä, esim. A, B, jne.

Ratatyyppi on "Tavallinen rata".

Pituutta tai nousua ei syötetä, vaan ohjelma laskee ne valmiiksi.

Lopuksi valitse "OK".

Radan valitseminen piirtoon

The screenshot shows the 'Testi - Purple Pen' software interface. The top menu bar includes 'Tiedosto', 'Muokkaa', 'Näytä', 'Lisää', 'Tapahtuma', 'Rata', 'Kohde', 'Raportit', and 'Ohje'. Below the menu is a toolbar with icons for 'Lisää lähtö', 'Lisää rasti', 'Lisää maali', 'Lisää rastinmääritteet', 'Lisää kartanvaihto', 'Lisää hajonta', and 'Lisää erityiskohde'. The main map area displays a topographic map with a selected route 'A' highlighted in red. A table on the left side of the map shows the route details:

Testi	
A	0,0 km

Below the table are two buttons: 'Määritteet' and 'Järjestys'. The 'Määritteet' button is currently selected. Below the buttons, the text reads: 'Rata "A"' and 'Pituus: 0,00 km'.

Valitse täältä oikea rata, jos taas haluat uuden radan kts. dia 7.

Tämän jälkeen aloita radan piirtäminen klikkaamalla ensin lähtö ja sen jälkeen rastit järjestyksessä.

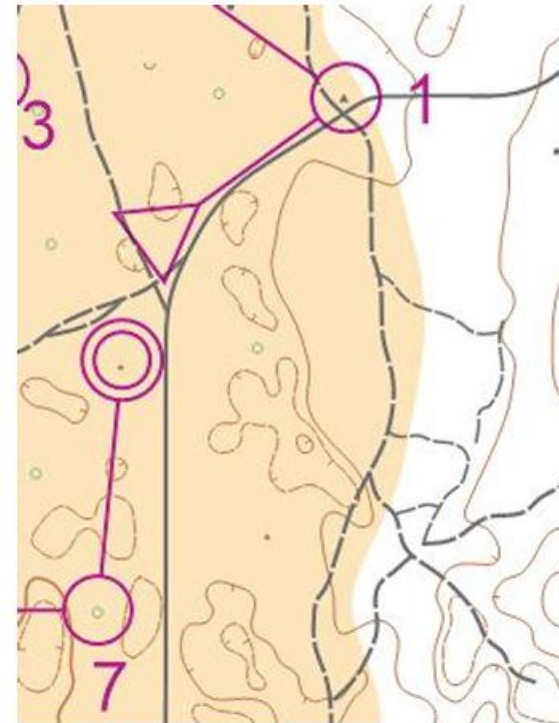
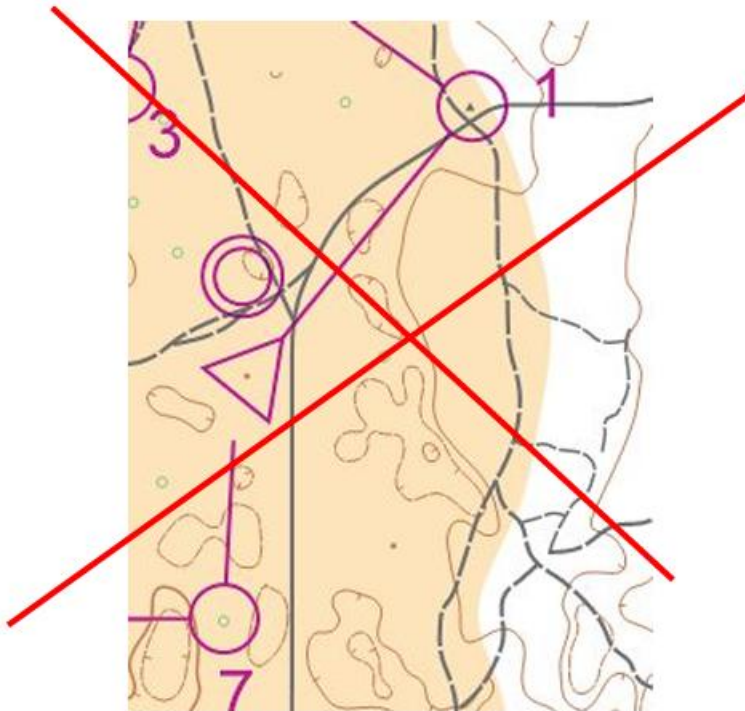

KALEVAN
RASTI

Ratasuunnittelu

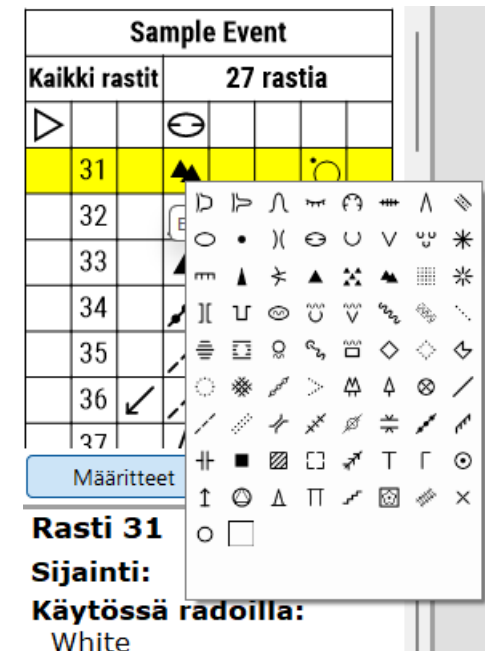
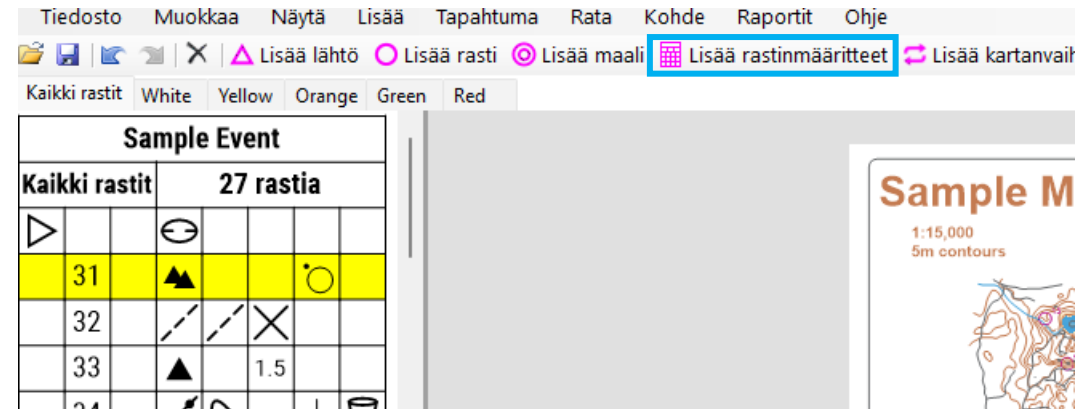
Muistetaan, että tonteilla tai yksityisillä pihoidella ei juosta missään tapauksessa!

- Tontit on merkitty karttaan oliivinvihreällä värillä.
- Kunnioitetaan kotirauhaa, eikä viedä rastilippuja edes pihamaan lähelle.
- Muita kiellettyjä kohteita ovat viljellyt pellot, moottori- ja moottoriliikennetiet sekä rautatiet.
- Lisäksi kartalle voidaan tarpeen vaatiessa merkitä muita kiellettyjä alueita.
 - Tällaiset alueet merkitään violetilla pystyviivoituksille tai pinkillä rasterilla.
- Lähtökohtaisesti älä sijoita lähtöä oletetulle maaliin saapumisreitille.

Rastinmääritteet kartalla

- **Rastinmääritteiden muokkaaminen** tapahtuu klikkaamalla rastinmääriteruudun ruutuja ja valitsemalla niihin kohteita sekä tarkennuksia ja mittoja.
 - Tämä on kätevä tehdä kaikki rastit -välilehdellä.
 - Rastikoodien vaihto on mahdollista valikosta **Tapahtuma → Vaihda rastikoodeja**
- Aiemmin syöttämäsi tapahtuman nimi näkyy ruudun otsikkona (voit halutessasi muuttaa sitä kaksoisklikkaamalla kenttää).
- **Rastinmääritteiden lisääminen karttaan:**
 - Valitse **Lisää rastinmääritteet**
 - Nyt pystyt määrittämään rastinmääritteen paikan ja koon piirtämällä suorakulmion.
 - Tämänkin jälkeen pystyt vielä muokkaamaan ruudun paikkaa ja kokoa klikkaamalla.
 - Rastinmääriteruudun tulee lisätä erikseen joka radalle

Ulkoasun määrittely ja lisätekstit

RADAN ULKOASUN MÄÄRITTELY

- Valikosta **Tapahtuma** → **Muokkaa ulkoasua** voit säätää esimerkiksi
 - rastiympyröiden kokoa ja viivanleveyttä, johon viralliset ohjeet löytyvät SSL:n nettisivuilta.
 - kuntorasteilla sekä koulusuunnistuksessa käytämme oikealla näkyviä määriytyksiä mittakaavassa 1:7500
 - alempana esitetynä määriytykset mittakaavalle 1:10 000
 - rastinmääriitteiden väriä (musta/violetti)

RADAN NIMEN TAI MUUN TEKSTIN LISÄYS

- **Lisää erityiskohde** → **Teksti**
 - **Lisää erityisteksti** → **Radan nimi**
 - Valitse tekstin paikka ja koko piirtämällä suorakulmio sopivaan kohtaan kartalla.
 - Samalla tavalla voit lisätä myös kartalle esimerkiksi tapahtuman päiväyksen tai nimen.

Muokkaa ulkoasua

Kohteiden mitat

Käytä IOF:n standardimittoja

Rastiympyrän halkaisija: 10,00 mm

Viivan leveys: 0,70 mm

Keskuspisteen halkaisija: 0,00 mm

Rastinumeron korkeus: 7,98 mm

Rastinumeron tyyli: Arial

Rastinumeron valkoinen ääriviiva: 0,00 mm

Automaattisen katkon pituus: 3,50 mm

Skaalaa kohteiden kokoja: Suhteessa kartan mittak

Violetti väri

Läpinäkyvä violetti

Käytä kartan violettiä väriä

Syaani: 35,0 Magenta: 85,0

Keltainen: 0,0 Musta: 0,0

Rastinmääriitteet

Väri: Violetti

Lisäasetukset

"Overprint"-värit läpikuultavina

Esikatselu

Muokkaa ulkoasua

Kohteiden mitat

Käytä IOF:n standardimittoja

Rastiympyrän halkaisija: 10,00 mm

Viivan leveys: 0,70 mm

Keskuspisteen halkaisija: 0,00 mm

Rastinumeron korkeus: 5,98 mm

Rastinumeron tyyli: Arial

Rastinumeron valkoinen ääriviiva: 0,00 mm

Automaattisen katkon pituus: 3,50 mm

Skaalaa kohteiden kokoja: Suhteessa kartan mittak

Violetti väri

Läpinäkyvä violetti

Käytä kartan violettiä väriä

Syaani: 35,0 Magenta: 85,0

Keltainen: 0,0 Musta: 0,0

Rastinmääriitteet

Väri: Violetti

Lisäasetukset

"Overprint"-värit läpikuultavina

Esikatselu

Peruuta

OK Peruuta

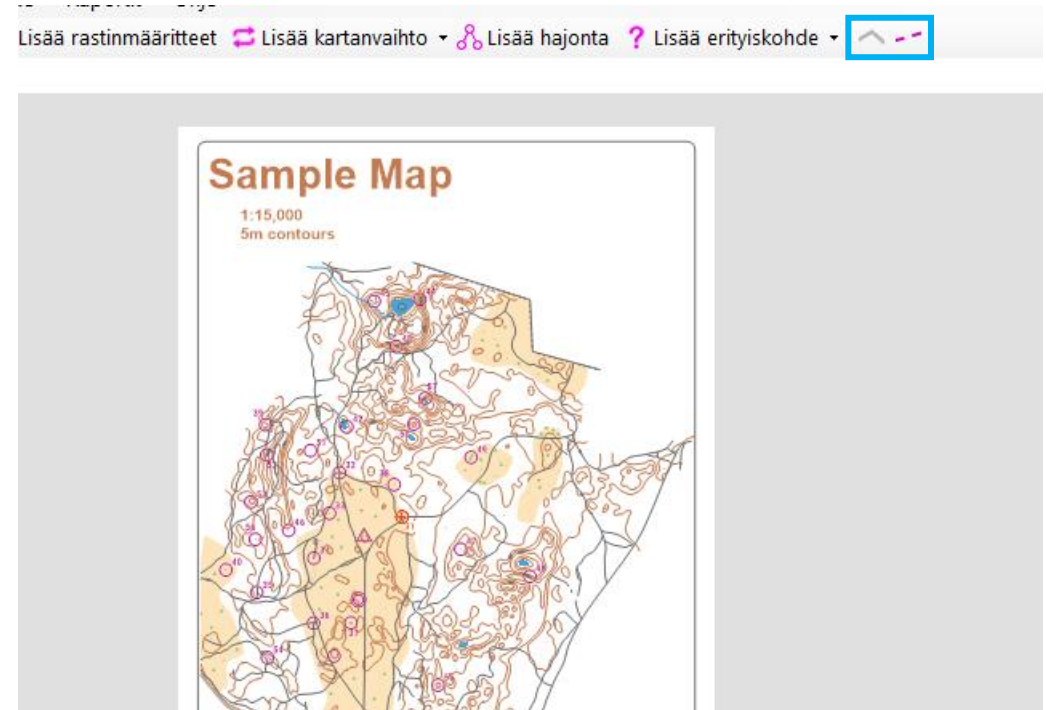
Ratakohteiden viimeistely

RADAN ULKOASUN MÄÄRITTELY

- Lopuksi kannattaa vielä tarkistaa joka radalta, että esimerkiksi rastinumerot näkyvät selkeästi
 - Numeron siirtäminen onnistuu kuten rastien, maalin tai lähdönkin eli klikkaamalla ja raahaamalla sopivaan kohtaan.

RADAN NIMEN TAI MUUN TEKSTIN LISÄYS

- Tarvittaessa rastiväliviivoihin ja rastiympyröihin voi tehdä katkoja toiminnolla **Lisää katko**.

Tulostustiedoston luominen

TULOSTUSALUEEN ASETTAMINEN

- **Tiedosto** → **Aseta tulostusalue** → **Kaikille radoille**
- Tarkasta että paperikokoasetukset ovat karttatiedoston mukaiset.
- Siirrä punainen kehikko siten, että se peittää koko kartan.

PDF-TIEDOSTOJEN LUOMINEN

- **Tiedosto** → **Luo PDF-tiedostoja** → **Radat**
 - Valitse tulostettavat radat
 - Lisää halutessasi etuliite, jonka haluat tulostusnimeen.
 - Valitse kansio, johon tiedostot tallennetaan.

Tarkista, että pdf-tiedostot ovat halutun näköisiä ennen tulostamista.

